

Ak?II? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ak?II? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16654>

Özet

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i (ATÖYÖ), Say?m Aktay taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilm? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, bireylerin **ak?ll? telefon** kullan?m?na dair alg?lanan yeterliliklerini, yani **öz-yeterlik** düzeylerini ölçmek amacıyla tasarlanm?tır. Ölçek geli?tirme çal??mas?, geçerlik ve güvenirlik analizleri ile desteklenmi? olup, mobil teknolojilerin günlük ya?amdaki artan rolü ba?lam?nda kullan?c?lar?n teknolojik beceri inançlar?n? de?erlendirmek için önemli bir kaynak sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik, **Öz-Yeterlik**, Mobil Teknoloji, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Dijital Yeterlilik.

Yazarlar

Say?m AKTAY

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin yaygın olarak kullan?lan mobil cihazlar olan ak?ll? telefonlar? etkin bir ?ekilde kullanma becerilerine duyduklar? güveni ve alg?lanan yeterlili?i ölçmektir. Bu amaç do?rultusunda, kullan?c?lar?n cihazlar?ndaki temel ve karma??k i?levleri (uygulama yönetimi, dosya eri?imi, internet kullan?m? gibi) ne kadar ba?arılı bir ?ekilde gerçekleştirebileceklerine dair inanç düzeyleri belirlenir.

Bu araç, e?itim bilimleri, ileti?im ve teknoloji alan?ndaki ara?tırmacılar için, teknoloji kabul modelleri ve dijital okuryazarlık çal??malar?nda bireysel farklılıklar? anlamak adına kritik veriler sağlamaktadır. Ölçek, özellikle üniversite öğrencileri ve genç yeti?kinler gibi yo?un **ak?ll? telefon** kullan?c?lar?n?n yeterlilik alg?lar?n? incelemeye odaklanm?tır.

Yapı

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i'nin ölçtü?ü temel psikolojik yapı, Albert Bandura taraf?ndan geli?tirilen **Öz-Yeterlik** (Self-Efficacy) teorisine dayanmaktadır. Öz-yeterlik, bir bireyin belirli bir sonucu elde etmek için gerekli eylemleri ba?ar?yla gerçekleştirebilme yetene?ine olan inancıdır. Bu bağlamda, ölçek spesifik olarak ak?ll? telefon kullan?m?na yönelik görevlere odaklanmaktadır.

Ölçek, bireyin teknolojik zorluklarla kar??laştı?ında pes etme eğilimini veya tam tersine, sorunlar? çözme konusundaki kararlılı?n? yansıtan bilişsel de?erlendirmelerini nicel hale getirir. Yüksek **öz-yeterlik** puanı alan bir kullan?c?, mobil cihazlar? öğrenme ve kullanma konusunda daha

proaktif ve az stresli olma e?ilimindedir.

Geçerlik

Aktay (2018) taraf?ndan yürütölen geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n sa?lamla???n? do?rulamak amac?yla çe?itli **geçerlik** testleri uygulanm??t?r. Bu testler, ölçek maddelerinin gerçekten ak?ll? telefon kullan?m?na dair öz-yeterli?i ölçüp ölçmedi?ini belirlemeye odaklanm??t?r.

Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak tek bir boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuttan m? olu?tu?unu ortaya koyarak, maddelerin yap?s?sal tutarl?l???n? kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** çal??malar?, ölçekten elde edilen puanlar?n zaman içinde ve farklı ko?ullar altında ne kadar tutarl? oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Orijinal çal??mada iç tutarl?l?k analizleri gerçekleştirilmi?tir.

?ç tutarl?l?k katsay?s? (genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s?) hesaplanarak, ölçekteki tüm maddelerin ayn? psikolojik yap?y? ölçmekte ne kadar uyumlu oldu?u saptanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i'nin güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde, yap? geçerli?ini desteklemek için faktör analizi (Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c?) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin altında yatan temel boyutlar? veya faktörleri belirlemi?tir.

Faktör yap?s?n?n incelenmesi, ölçe?in tek bir genel öz-yeterlik faktöründen mi, yoksa "uygulama yönetimi" veya "ileti?im becerileri" gibi birden fazla spesifik faktörden mi olu?tu?unu ortaya koyar. Bu yap?s?sal do?rulama, ölçe?in teorik temellerini güçlendirir ve bulgular?n yorumlanmas?na rehberlik eder.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li **Likert** tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lmaktad?r. Cevap seçenekleri ?unlard?r: Kesinlikle kat?lm?yorum, Kat?lm?yorum, Karars?z?m, Kat?l?yorum, Kesinlikle kat?l?yorum.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel **akıllı telefon** kullanıcılar? (Özellikle yeti?kin ve üniversite ö?rencisi örneklemlerinde kullan?ma uygundur).

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in orijinal geli?tirme çalı?mas?nda kullan?lan örneklem detaylar? için Aktay (2018) makalesine ba?vurulmalıdır.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçe?i. Katılımcılar, akıllı telefon kullan?ma dair çe?itli ifadeler hakk?ndaki kendi yeterlik inançlar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Dijital Yeterlilik, Teknoloji Kullan?m?, Algılanan Yeterlilik, Mobil Cihaz, Psikolojik Ölçüm, **Likert** Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: sayimaktay@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Akıllı Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i 2018 yılında yayımlanmıştır. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için gerekli izinlerin alınması zorunludur.

Kullan?m izinleri ve telif hakları konusunda detaylı bilgi almak için sorumlu yazar Sayım Aktay ile doğrudan sayimaktay@gmail.com adresi üzerinden iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Aktay, S. (2018). A validity and reliability study of the Smartphone Self-Efficacy Scale. *International Technology and Education Journal*, 2(2), 11-18.

Makalenin orijinal PDF bağlantısı: itejournal.com

Ölçe?in Türkçe PDF dosyası ise buradan indirilebilir: [akilli-telefon-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf](#)

Ak?ll? Telefon Öz-Yeterlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ak?ll? telefonumdaki foto?raflardan gereksinim duyduğuma ulaşabilirim.

Ak?ll? telefona uygulama marketindeki uygulamayı yükleyebilirim.

Ak?ll? telefonumdan bir web sitesini ziyaret edebilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM